

Katowice, dnia 17.9.2004 r.

Znak: WK-0901/46/2004

Pani
Burmistrz Miasta
Orzesze

Wystąpienie pokontrolne

W dniach od 2 czerwca do 13 lipca 2004 r. inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Miasta Orzesze za rok 2002 i 2003, w ramach której kontrolą objęto Urząd Miejski w Orzeszu.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole podpisanym w dniu 19 lipca 2004 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce.

Poniżej przedstawiam poszczególne uchybienia i nieprawidłowości wskazując zarazem wnioski zmierzające do ich usunięcia, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie podatków i opłat lokalnych.

- *Podatnik o numerze karty kontowej 94 - ..., który gospodaruje samodzielnie przekazanymi w nieodpłatne użytkowanie nieruchomościami stanowiącymi własność Samorządowego Województwa Śląskiego oraz majątkiem własnym, nie dokonywał wpłat na podatek od nieruchomości. Ustalono, iż budynek użytkowany przez ... wpisany jest do rejestru zabytków. Podatnik prowadził w nim działalność gospodarczą a zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84 z późn.zm.) zwolnienie w podatku od nieruchomości dotyczy jedynie gruntów i budynków wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków z wyjątkiem części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej. Łącznie za lata 2002 – 2003 należny podatek od nieruchomości wynosił 22.862,26 zł.*
Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów dokonana przez inspektora dokonującego wymiaru podatku oraz brak nadzoru ze strony p. Ingrid Majcher – Skarbnika Miasta.

Wniosek Nr 1

Wszczęć w trybie art. 165 § 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137, poz. 926 z późn. zm.) postępowanie podatkowe w stosunku do podatnika o numerze karty kontowej 94, celem ustalenia

prawidłowej wysokości zobowiązania podatkowego za lata 2002-2003 z tytułu podatku od nieruchomości, mając na uwadze art. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84 z późn. zm.).

- *W 2003 roku nie były na bieżąco sporządzane tytuły wykonawcze w stosunku do podatników podatku od nieruchomości od osób fizycznych o numerach kart kontowych 4771, 6622, 5471, 1189, 152, 5770, 4225, 1639, 5049, co było niezgodne z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2002 r. Nr 110, poz. 968 z późn. zm.) w związku z § 2, § 3 ust. 1, § 5 ust. 1, § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2001 r. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.), w myśl których organ podatkowy winien bez zbędnej zwłoki wystawiać tytuły wykonawcze.*

I tak przykładowo:

- *podatnik o nr karty kontowej 5471 – na zaległość z tytułu I, II, III, i IV raty podatku za 2002r. sporządzono tytuł wykonawczy w dniu 07.03.2003 r. a na zaległość z tytułu I, II, III, i IV raty podatku za 2003 r. sporządzono tytuł wykonawczy w dniu 16.02.2004 r.,*
- *podatnik o nr karty kontowej 152 – na zaległość z tytułu III, i IV raty podatku za 2002 r. sporządzono tytuł wykonawczy w dniu 07.02.2003 r. a na zaległość z tytułu I, II, III, i IV raty podatku za 2003 r. sporządzono tytuł wykonawczy w dniu 16.02.2004 r.,*
- *podatnik o nr karty kontowej 1639 – na zaległość z tytułu III, i IV raty podatku za 2002 r. sporządzono tytuł wykonawczy w dniu 28.03.2003 r. a na zaległość z tytułu I, II, III, i IV raty podatku za 2003 r. sporządzono tytuł wykonawczy w dniu 16.02.2004 r.*

Przyczyną nieprawidłowości było niesumienne wykonywanie obowiązków przez inspektora Wydziału Finansowego oraz brak właściwego nadzoru ze strony p. Ingrid Majcher - Skarbnika Miasta nad prowadzeniem windykacji należności podatkowych.

Wniosek Nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami odpowiedzialnymi za prowadzenie egzekucji zaległości podatkowych oraz ustalić procedury wszczynania postępowania wyjaśniającego w przypadku stwierdzenia zaległości podatkowych, mając na uwadze przepisy art.35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) przepisy § 2, § 3 ust. 1, § 5 ust. 1, § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2001 r. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.).

W zakresie wewnętrznej kontroli finansowej.

- *W latach 2002 i 2003 nie objęto kontrolą wszystkich podległych jednostek organizacyjnych w zakresie przestrzegania przez kierowników tych jednostek wprowadzonych wewnętrznych procedur kontroli finansowych, na podstawie kontroli co najmniej 5 % wydatków tych jednostek, co wymagane jest przepisami art. 127 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 1998 r. Nr 155, poz.*

1014 z późn.zm.). Na 21 jednostek organizacyjnych działających na terenie Miasta Orzesze w 2002 r. przeprowadzono jedynie 2 kontrole, natomiast w roku 2003 przeprowadzono 6 kontroli.

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości było niewłaściwe zorganizowanie kontroli wewnętrznej przez p. Reginę Hajduk - Burmistrza Miasta Orzesze.

Wniosek Nr 3

Przeprowadzić kontrole we wszystkich podległych jednostkach organizacyjnych Miasta, mając na uwadze przepisy art. 127 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

W zakresie stosowania ustawy o zamówieniach publicznych.

- Przy udzielaniu w roku 2002 zamówienia publicznego, w trybie przetargu nieograniczonego, na realizację zadania pn. „Wykonanie sieci kanalizacyjnej z przyłączami – etap III zad. 1 w Orzeszu – Śródmieściu”, którego wartość szacunkowa wynosiła 3.866.385,50 zł, pominięto w specyfikacji istotnych warunków zamówienia możliwość wniesienia przez wykonawcę zabezpieczenia należytego wykonania umowy w formie gwarancji bankowych, wskutek czego ograniczone zostało prawo oferentów do wnoszenia zabezpieczenia należytego wykonania umowy w formach przewidzianych w art. 75 ust. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 664 z późn. zm.).

Przyczyną nieprawidłowości było niestaranne wykonywanie obowiązków przez inspektora Wydziału Inwestycji i Remontów odpowiedzialnego za przygotowanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

- Zaniechanie odrzucenia wszystkich ofert złożonych w postępowaniu o zamówienie publiczne przeprowadzone w 2002 roku, w trybie zapytania o cenę, na zorganizowanie letniego wypoczynku dla dzieci. Wszyscy oferenci złożyli oferty wariantowe wskazując w nich różne miejsca pobytu dzieci i różne ceny, a zgodnie z art. 69 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz.U. z 1998 r. Nr 117, poz. 993 z późn. zm.), każdy z oferentów może zaproponować tylko jedną cenę i nie może jej zmienić. Ponadto zgodnie z art.17a możliwość złożenia oferty wariantowej istniała wyłącznie za zgodą zamawiającego, jeżeli cena nie jest jedynym kryterium wyboru najkorzystniejszej oferty. W związku z powyższym wszystkie oferty winny zostać odrzucone w trybie art. 27a ust1 pkt 1 ustawy o zamówieniach publicznych.

Skutkiem odrzucenia ofert winno być unieważnienie postępowania w trybie art. 27b ust. 1 pkt 1 ustawy.

W dniu 22 maja 2005 roku zawarta została umowa Nr OR/1162/5/2002 pomiędzy Miastem Orzesze a Katolickim Parafialnym Klubem Sportowym „Halemba I” z siedzibą w Rudzie Śląskiej na organizację kolonii letnich w miejscowości Olsztyn dla 31 dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych i biednych.

Przyczyną było nierzetelne wykonywanie obowiązków przez pracownika zajmującego stanowisko ds. sportu i rozwiązywania problemów alkoholowych, który dokonywał wstępnej oceny złożonych ofert.

Wniosek Nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami odpowiedzialnymi za przygotowywanie specyfikacji istotnych warunków zamówień oraz przeprowadzanie postępowań o zamówienia publiczne mając na uwadze art. 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

W zakresie wydatków bieżących.

- *W latach 2002 – 2003 przekazano na rzecz Polskiego Związku Niewidomych – Koło w Mikołowie składki członkowskie w łącznej kwocie 4.000,00 zł do czego brak było podstaw prawnych, czym naruszono art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 1998 r. Nr 155, poz. 1014 z późn.zm.), zgodnie z którym jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków. Ustawa o finansach publicznych pozwala na przekazywanie środków finansowych, jednostkom spoza sektora finansów publicznych wyłącznie w formie dotacji – art. 118 ustawy. Przekazywanie środków finansowych w innej formie powoduje nierówne traktowanie tych podmiotów. Przyczyną nieprawidłowości było przedłożenie Radzie Miejskiej projektu uchwały Nr XLII/316/02 z dnia 19.04.2002 r. w sprawie przystąpienia Gminy Miejskiej Orzesze do Polskiego Związku Niewidomych Okręg Śląski Koło w Mikołowie, w której zawarto nieuprawniony zapis o przeznaczeniu z budżetu miasta składki członkowskiej.*

Wniosek Nr 5

Przedłożyć Radzie Miasta projekt zmiany uchwały Nr XLII/316/02 z dnia 19.04.2002 r. w sprawie przystąpienia Gminy Miejskiej Orzesze do Polskiego Związku Niewidomych Okręg Śląski Koło w Mikołowie uchylający zapisy dające możliwość przekazywania stowarzyszeniu składek członkowskich, mając na uwadze przepisy art. 118 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), które pozwalają na przekazywanie środków finansowych podmiotom spoza sektora finansów publicznych jedynie w formie dotacji.

W zakresie rozliczeń finansowych z jednostkami organizacyjnymi.

- *Prowadzenie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Orzeszu w ramach struktury organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Kultury w Orzeszu. Wskutek takiego działania nie wyodrębniono organizacyjnie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Orzeszu do czego zobowiązuje art. 19 ust. 2 w związku z art. 18 ust. 2 oraz art. 13 ust. 7 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz.U. z 1997 r. Nr 85, poz. 539 z późn. zm.), zgodnie z którymi gmina jest zobowiązana do prowadzenia co najmniej jednej biblioteki publicznej. Biblioteka taka winna być zorganizowana w formie instytucji kultury i nie może być łączona z innymi instytucjami. Przyczyną nieprawidłowości były, zgodnie z wyjaśnieniami p. Reginy Hajduk – Burmistrza Miasta, względy finansowe.*

Wniosek Nr 6

Wyodrębnić Miejską Bibliotekę Publiczną ze struktur Miejskiego Ośrodka Kultury, wpisać do rejestru instytucji kultury, mając na uwadze postanowienia art. 18 ust. 2, art. 19 ust. 2 i art. 13 ust. 7 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r.

o bibliotekach (Dz.U. z 1997 r. Nr 85, poz. 539 z późn. zm.) w związku z uregulowaniami zawartymi w art. 2, art. 9 ust. 2, art. 14 oraz art. 27-30 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123 z późn. zm.).

W zakresie sprawozdawczości.

- *W latach 2002-2003 nie ujmowano w księgach rachunkowych urzędu na koncie 201 – „rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” wszystkich faktur wpływających do urzędu dotyczących zobowiązań. Na koncie 201 ujmowano jedynie rachunki, które wpłynęły przed ostatnim dniem kończącym kwartał a nie zostały zapłacone oraz te które wpłynęły do 10 dnia następnego miesiąca rozpoczynającego nowy kwartał, co było niezgodne z przepisami art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn.zm.).*

Przyczyną nieprawidłowości było przyjęcie w Zarządzeniu Nr 22/02 Burmistrza Miasta Orzesze z dnia 05.04.2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia (polityki) rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Orzeszu uproszczenia, polegającego na księgowaniu wszystkich operacji zakupu, zapłaconych do ostatniego dnia kończącego kwartał roku obrachunkowego, bezpośrednio w koszty (konta 400/130 wg klasyfikacji budżetowej).

Skutkiem nieprawidłowości jest brak możliwości ustalenia obrotów i sald rozrachunków z poszczególnymi kontrahentami.

Odpowiedzialność za powyższe ponosi p. Ingrid Majcher - Skarbnik Miasta, która przedstawiła propozycję zasad prowadzenia rachunkowości w Urzędzie Miejskim.

Wniosek Nr 7

Dokonać zmiany zasad prowadzenia rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Orzeszu w sposób umożliwiający prowadzenie ewidencji rozrachunków z kontrahentami z uwzględnieniem konta 201 – rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, zgodnie z zasadami wynikającymi z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U z 2001 r. Nr 153, poz. 1752) oraz art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 76 poz. 694 z późn. zm.).

W zakresie dotacji udzielanych na podstawie art. 118 ustawy o finansach publicznych.

- *Udzielenie dotacji celowych dla Stowarzyszeń – Klubów Sportowych:*
 - *w roku 2002:*
 - *dla MKS „Sokół” w Orzeszu w kwocie: 74.500, 00 zł,*
 - *dla LKS Gardawice w Gardawicach w kwocie: 41.750,00 zł,*
 - *w roku 2003:*
 - *dla MKS „Sokół” w Orzeszu w kwocie: 77.000, 00 zł,*
 - *dla LKS Woszczyce w Orzeszu – Woszczycach w kwocie: 41.500,00 zł;*
- z przeznaczeniem m.in. na remonty, bieżące utrzymanie obiektów sportowych, zakup sprzętu sportowego dla zawodników oraz organizację rozgrywek sportowych.*
- Przekazanie dotacji na tak określone cele naruszało zasady udzielania dotacji z budżetu określone w art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych*

(Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) w związku z art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

Przyczyną była błędna interpretacja art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. ustawy o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) przez p. Reginę Hajduk – Burmistrza Miasta oraz p. Edwarda Jurzycę – Z-cę Burmistrza Miasta, tj. osób które zawarły w imieniu Miasta przedmiotowe umowy dotacji.,

Wniosek Nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami oceniającymi wnioski o dotacje i przygotowującymi projekty umów o dotacje, mając na uwadze wymogi przepisów art. 118 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. ustawy o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

Reasumując należy stwierdzić, że przyczyną występujących w gminie nieprawidłowości było niewłaściwe wykonywanie obowiązków przez pracowników merytorycznie odpowiedzialnych oraz brak właściwego nadzoru ze strony kierownictwa nad pracownikami. W związku z tym należy wzmocnić nadzór poprzez opracowanie szczegółowych procedur kontroli wewnętrznej oraz wyciągnąć konsekwencje służbowe w stosunku do osób odpowiedzialnych za niewłaściwe wykonywanie obowiązków służbowych.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. w Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.